

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Савінова Н. В.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ
«СПЕЦСЕМІНАР «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛОГОПЕДІЇ»
СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 016 «СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА»
(ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ТА ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ)**

Миколаїв – 2021 р.

УДК 376-056 (477.87)

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Савенкова І. І. доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології та соціальних наук МНУ імені В. О. Сухомлинського

Притиковська С. Д. директор Одеського СЗДО №193 компенсуючого типу Одеської міської ради Одеської області, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дефектології та фізичної реабілітації Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського

Рекомендовано до друку Вченою радою
МНУ імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 27 від 29.06.2021)

Савінова Н. В.

Методичні рекомендації «Викладання курсу «Спецсемінар «Актуальні проблеми логопедії» студентам спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (для дистанційної та змішаної форми навчання». Миколаїв. 2021. 49 с.

Видання адресовано викладачам, студентам спеціальності 016 «Спеціальна освіта». Матеріали посібника допоможуть студентам при підготовці практичних та лабораторних занять з курсу «Спецсемінар «Актуальні проблеми логопедії»

Зміст

ВСТУП	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
МЕТОДИЧНИЙ СКРИНІНГ	25
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА.....	26
МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНИХ І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ.....	27
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТІВ.....	32
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ.....	32
ПРАКТИЧНИЙ СКРИНІНГ	37
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ.....	38
ЛАБОРАТОРНИЙ ПАРКІНГ	44
САМОСТІЙНА РОБОТА.....	47
ПІДСУМКОВА ТЕКА	47

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Актуальні проблеми логопедії» складена відповідно до ОК освітньо-професійної програми «Логопедія. Спеціальна психологія» підготовки магістрів спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є:

- а) дослідження закономірностей перебігу протікання мовленнєвих процесів;
- б) теоретичне обґрунтування змісту, принципів, форм і методів логопедичної роботи;
- в) вивчення передового педагогічного досвіду і розвиток на цій основі технологічної бази сучасної логопедії;
- г) розробка засобів логопедичного впливу.

Міждисциплінарні зв'язки: анатомія, патологія, фізіологія, педіатрія, загальна педагогіка, психологія, логопсихологія, педагогіка вищої школи, методика викладання логопедії, історія педагогіки, дидактика, теорія виховання, логопедія, спеціальна педагогіка з основами спеціальної дидактики, спеціальна психологія та психодіагностика.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. Мета: підготувати студентів – майбутніх вчителів-логопедів, фахівців спеціальної освіти до розуміння та практичного вирішення проблем реформування та оновлення спеціальної освіти.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

Методичні – ознайомити студентів з основними проблемами спеціальної освіти нашої країни та інших країн світу; інноватикою сучасної логопедії як науки; сформувати у студентів відповідальне ставлення до ролі вчителя-

реформатора, прагнення поповнювати свої знання, підвищувати професійну майстерність на посадах вчителів-логопедів закладів різних типів.

Пізнавальні – надати студентам наукові знання про сутність нових підходів та концепцій сучасної освіти та механізми розв’язання педагогічних проблем сучасної логопедичної практики.

Практичні – застосовувати теоретичні знання з курсу у педагогічній логопедичній практиці та в процесі подальшої самоосвіти.

Виховні – виховувати у студентів відповідальне ставлення до своєї професії, прагнення до самовдосконалення.

Програмні результати навчання:

РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв’язання наявних проблем.

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня

функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної та інклюзивної освіти, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні:

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.

СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.

Гуманістично-особистісний підхід до розвитку спеціальної освіти в Україні. Умови навчання, які сприяють гуманістичному вихованню дитини з ООП, ТПМ.

Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.

Поняття педагогічного клімату. Аксиологічний підхід до формування ціннісної сфери вчителів-логопедів.

Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії.

Інтегративний підхід до визначення змісту навчання дітей з особливими потребами, тяжкими порушеннями мовлення. Діяльнісний підхід до організації освітнього процесу. Рефлексивний підхід до навчання як умова саморозвитку педагогів спеціальної освіти. Технологічний підхід як стратегія організації освітнього процесу дітей із ТПМ. Компетентнісний підхід як основа переходу на нові показники якості спеціальної освіти, комплексної логокорекції.

Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку, тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти

Поняття особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ. Його можливості й переваги.

Тема 5. Дидактичне забезпечення освіти дітей з тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти.

Основні положення. Вимоги до розробки дидактичного забезпечення.

Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.

Сутність педагогічного прогнозування. Основні категорії і принципи наукового передбачення.

Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.

Логічна схема побудови прогностичного пошуку. Методи передбачення ефективної логокорекції.

Передумови для вивчення дисципліни:

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.

Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.

Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.

Тема 3. Сучасні підходи до розвитку спеціальної освіти й логопедії.

Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.

Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку, тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти

Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти.

Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.

Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.

Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин
	Денна форма
	У тому числі:

Н. В. САВІНОВА
ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «СПЕЦСЕМІНАР «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛОГОПЕДІЇ»

	Усього	Л	П	Лаб.	Інд	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>						
Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	10	2		2		6
Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	10	2	2	2		4
Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	10	2	2			6
Усього:	30	6	4	4		16
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>						
Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку, тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти	14	2	2	2		8
Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти.	16		2	2		12
Усього:	30	2	4	4		20
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>						
Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	14	2	2			10
Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	16			2		14
Усього:	30	2	2	2		24

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	У тому числі:					
	Усього	Л	П	Лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>						
Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	10	2				8
Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	12		2			10
Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	8					8
Усього:	30	2	2			26
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>						
Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	15	2				13
Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти.	15		2			13
Усього:	30	2	2	0		26
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>						
Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	14					14
Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти	16			2		14

й логопедії.						
Усього:	30	0	0	2		28

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	2
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	2
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	2
Усього:		6
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	2
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти.	
Усього:		2
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	2
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	
Усього:		2

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	2
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	
Усього:		2
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
Усього:		0
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	
Усього:		0

5. Темі практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	2
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	2

	Усього:	4
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку, тяжкими порушеннями мовлення в системі спеціальної освіти	2
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	2
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії	
	Усього:	2

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	2
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	2

<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	-
Усього:		4

7. Теми лабораторних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	2
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	2
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	2
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	2
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	2
		10

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	2
Усього:		2

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	6
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	4
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	6
Усього:		16

<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	8
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	12
	Усього:	20
<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	12
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	12
	Усього:	24

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Кредит 1. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.</i>		
1	Тема 1. Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.	10
2	Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі України.	10
3	Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії	6
	Усього:	26
<i>Кредит 2. Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.</i>		
4	Тема 4. Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти	13
5	Тема 5. Дидактичне забезпечення навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	13
	Усього:	26

<i>Кредит 3. Методичні засади педагогічного прогнозування.</i>		
6	Тема 6. Сутність поняття «наукового передбачення» у процесі навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.	14
7	Тема 7. Особливості прогностичних розробок в системі спеціальної освіти й логопедії.	14
	Усього:	28

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення й систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів написанню наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, здійснювати пошук літературних джерел та оформлювати й систематизувати бібліографічні посилання, складати бібліографії

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

Сформулювати тему, подати назву дослідження. Тема має бути актуальною, оригінальною, науково значимою.

Основні структурні елементи: актуальність, мета і завдання дослідження, ступінь опрацювання теми / проблеми іншими науковцями, наукова новизна, джерельна база, хронологічні межі, об'єкт і предмет дослідження, методи дослідження, практичне і теоретичне значення дослідження, висновки.

Загальний обсяг – 5 сторінок (включно зі списком використаних джерел, оформленим відповідно до правил бібліографічного опису).

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю.

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль).

Завданнями поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт.

Завданнями підсумкового контролю (КР, іспит) є перевірка глибини засвоєння студентом навчального матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури. Аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати на достатньому

рівні.

Студенту виставляється добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формування висновків, припускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімально задовільно, коли студент володіє навчальним матеріалом поверхово та фрагментарно.

Оцінка за виконання *індивідуального наукового-дослідного завдання, завдань самотійної роботи* виставляється з урахуванням таких параметрів:

Чіткість та однозначність наукової термінології; логічна конструкція тексту; об'єктивність викладу; посилання на джерела; цілісність та послідовність розвитку думки; відсутність емоційно забарвлених елементів мови (якщо це не стосується спеціальної тематики та ілюстрацій);

Необхідно і варто висловлювати власну думку (якщо вона має вагомі аргументи), але не слід зловживати займенником «я» настільки, щоб це кидалося у вічі;

Використання безособових форм і пасивних конструкцій (встановлено, доведено, виокремлено, з'ясовано тощо);

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кр.

Поточне оцінювання та самотійна робота							КР	Екз., залік	Накопичувальна система
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
35	35	38	35	37	35	35	10	40	300/100

11 . Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

12. Методи навчання

- 1) наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація, ТЗН);
- 2) словесні (розповідь, опис, пояснення, доповнення, бесіда, диспут, дискусія, лекція);
- 3) практичні (вправи, практичні роботи, робота з книгою).

13. Рекомендована література

Базова

1. Логопедія: підручник. За ред. М. К. Шеремет. Вид. 5-те. К: Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Загальна редакція Л. Малогулко. Київ, 2018. 208 с.
3. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: науково-методичний збірник / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. Київ Чернівці: Букрек, 2017. 184 с.
3. Савінова Н. В. Актуальні проблеми формування професійної компетентності вчителів-логопедів. Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. Праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 9. Ч. 1. Умань, 2014. С. 162-169.
4. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.
5. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення: Монографія.

Миколаїв: Іліон, 2017. 261 с.

6. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : монографія / [авт. кол.: Н. В. Савінова [та ін.]. Миколаїв: Іліон, 2017. 269 с.

7. Савінова Н. В. Проблеми підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчального закладу. Актуальні проблеми корекційної освіти. 2016. URL.:<http://aqce.com.ua/download/publications/96/69.pdf/>. Дата звернення: 18.06.2018.

8. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. К.: «Каравела», 2017. 282-296 с.

9. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник. М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. К.: КНТ, 2006. 360 с.

Допоміжна

1. Бондар В. І., Ільченко А. М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей з психофізичними порушеннями в системі М. Монтесорі : навчальний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2009, 252 с.

2. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 308 с.

3. Даниленко Л. І. Теоретичні аспекти освітньої інноватики //Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. 36. наук, праць. Вип. 5; ред. кол. Л. І. Даниленко (гол. ред.) та ін. К.: Логос, 2001. С 3-11.

4. Діти з особливими потребами в школі: Психолого-педагогічний супровід. Київ : Шк. світ, 2011. 128 с.

5. Ілляшенко Т. Д. Чому їм важко вчитися? Методичний посібник, присвячений питанням психолого-педагогічної допомоги молодшим школярам із труднощами у навчанні. Київ: «Видавництво «Початкова школа», 2003. 128 с.

6. Інклюзивна освіта: теорія та практика: навчально-методичний посібник / за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. Частина 2. 184 с.

7. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.

8. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах. Вінниця: видавництво «Нова книга», 2002. 512 с.

9. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ столітті. Харків, 2001. 256 с.

10. Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології. Харків: Ранок, 2002.

Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.mnu.mk.ua/course/category.php?id=125>
2. <http://library.mk.ua> info@library.mk.ua
3. <http://e-catalog.mk.ua/>

МЕТОДИЧНИЙ СКРИНІНГ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА

Вивчення курсу «Актуальні проблеми логопедії» має розпочатися з ознайомлення з програмою курсу, обов'язковими компонентами якої є: перелік тем, що підлягають засвоєнню; списки навчальних посібників і рекомендованої літератури; список контрольних питань; завдання для самостійного виконання.

Вивчати дану дисципліну слід, переходячи від теми до теми, нічого не пропускаючи і не забігаючи вперед. Це зумовлено внутрішньою логікою науки, рухом від простого до складного. Тільки так можна досягти повного розуміння дисципліни, правильної орієнтації в спеціальній літературі, формування власної точки зору.

Після ознайомлення з основною літературою по темі спробуйте самостійно відповісти на контрольні питання. Якщо це викликає труднощі, поверніться до відповідних глав або розділів підручника, займіться пошуком додаткової літератури. У процесі освоєння дисципліни вам необхідно: усвідомити її зв'язки з іншими галузями знань; засвоїти понятійний апарат; оволодіти необхідною інформацією; засвоїти основні досягнення в цій галузі знань; представити спектр невирішених проблем.

У процесі вивчення дисципліни необхідно виконувати письмові завдання, при підготовці яких слід приділити особливу увагу розкриттю основного змісту питання. Готуючи повідомлення на запропоновану тему, намагайтеся зрозуміти авторську логіку викладу матеріалу, зупиняйтеся на ключових моментах, не перевантажуйте повідомлення дрібними деталями. При підготовці електронних презентацій, що ілюструють ваше повідомлення, розміщайте на слайди тільки найціннішу інформацію, намагайтеся представити її в графічній формі (діаграми, таблиці, графіки тощо), уникайте слайдів, що містять великий обсяг текстової інформації.

При роботі з різноманітними публікаціями ви можете погоджуватися з авторами, або, навпаки, аргументовано з ними полемізувати. Тільки так ви зможете сформулювати власну позицію.

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ЩОДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНИХ І КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

ПІДГОТОВКА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Інноваційний проект – самостійне науково-практичне дослідження, спрямоване на творче освоєння базових і профільних професійних дисциплін (модулів) та вироблення відповідних професійних компетенцій. У ході підготовки проекту студенти набувають умінь і навичок роботи з науковою, навчальною та спеціальною літературою, документами, довідковими та архівними матеріалами; опановують методами пошукової діяльності, обробки, узагальнення та аналізу інформації; розвивають знання з предмету і розширюють загальний кругозір; вирішують практичні завдання на основі теоретичних знань; активізують самостійну роботу і творче мислення.

Мінімально обсяг інноваційного проекту – 20 сторінок (25 тис. друкованих знаків); час, що відводиться на її написання – від 1-2 місяців до семестру. Залежно від обсягу часу, відведеного на виконання завдання, проект може мати різну творчу спрямованість.

При роботі здобувач повинен повністю розкрити обрану тему, дотримуватися логіки викладу матеріалу, показати вміння робити узагальнення і висновки. Проект має складатися зі вступу, основної частини, висновків та списку використаної літератури. У вступі автор коротко обґрунтовує актуальність теми, формулює мету і завдання, її структуру, і дає огляд. В основній частині розкривається сутність обраної теми; основна

частина може складатися з двох або більше розділів; в кінці кожного розділу робляться короткі висновки. У висновку підводиться підсумок виконаної роботи і робляться загальні висновки. У списку використаної літератури вказуються всі публікації, якими користувався автор. Зміст роботи може ілюструватися додатками.

При оцінці рівня роботи, відповідно до поставлених цілей для даного виду навчальної діяльності можуть контролюватися наступні компетенції (їх складові):

- вміння працювати з об'єктами вивчення, критичними джерелами, довідковою та енциклопедичною літературою;
- вміння збирати і систематизувати практичний матеріал;
- вміння самостійно осмислювати проблему на основі існуючих методик;
- вміння логічно і грамотно викладати власні умовиводи і висновки;
- вміння дотримуватися форми наукового дослідження;
- вміння користуватися глобальними інформаційними ресурсами;
- здатність створити змістовну презентацію виконаної роботи.

МЕТОДИКА НАПИСАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Першим етапом написання проекту є складання бібліографії з обраної наукової теми. У роботах подібного рівня не рекомендується обмежуватися лише навчальною літературою (підручниками, посібниками або методичними розробками), а обов'язково слід ознайомитися з кількома спеціальними науковими або науково-популярними дослідженнями, що підвищить якісний рівень роботи, її наукову цінність.

Наступним підготовчим етапом є глибоке вивчення історичних джерел – знаходження найбільш яскравих документальних підтверджень тим фактам,

що викладаються в роботі, ретельний аналіз та оцінка відповідних документів.

На наступному етапі здійснюється систематизація й узагальнення фактичного матеріалу – накопичення необхідного обсягу інформації відповідно до теми і структури роботи, відбір найбільш переконливих і вагомих даних, розташування їх у певній хронологічній і тематичній послідовності.

Вся підготовча робота завершується аргументованим та логічним викладенням особистих думок у письмовій формі. Головною умовою досягнення логічності під час написання проекту є чітке розуміння студентом мети, головних напрямків і кінцевого результату свого дослідження. Робота повинна бути переконливою, містити органічний зв'язок між окремими питаннями, а також між кожним з них і всією темою в цілому.

Обов'язково потрібно використовувати різноманітні види аргументів та доводів: порівняння, зіставлення, посилання на джерела тощо.

Робота має бути послідовною, з чітким урахуванням її головних етапів, які передбачають:

- обрання теми,
- складання плану,
- виявлення джерельної бази обраної проблеми,
- конспектування літератури і підбір цитат, які необхідно виписувати точно (а іноді й дослівно), із зазначенням сторінок розташування в тексті,
- власне написання проекту.

Робота повинна включати:

- титульний аркуш, на якому вказується назва міністерства, навчального закладу та кафедри, назва теми, відомості про студента (факультет, група, прізвище, ініціали), місце й рік написання (Додаток А);
- план роботи, що відбиває внутрішню структуру роботи;

- вступ;
- основна частина, яка передбачає безпосереднє висвітлення питань плану і складається з теорії питання й розв'язання практичного завдання;
- висновки;
- список використаної літератури в алфавітному порядку.

У Вступі обов'язково слід зазначити мету написання роботи, стисло охарактеризувати ступінь розробки проблеми в літературі та навести приклади зв'язку із життєвими ситуаціями.

Викладення матеріалу має бути самостійним, академічно благочинним, у разі цитування текст слід подавати у лапках і супроводжувати посиланнями. Оформлення посилань – у квадратних дужках, наприклад: [4, 217], де перша цифра означає номер у переліку літератури, а друга – номер сторінки. В кінці кожного розкритого розділу (параграфу) належить робити узагальнення й висновки.

Після розкриття теми треба зробити висновки та навести перелік літератури, що цитувалася та використовувалась при підготовці та написанні проекту.

ОФОРМЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЕКТУ

Робота оформлюється за допомогою технічних засобів. Оформлена робота здається на кафедрі спеціальної освіти для рецензування завчасно.

При виконанні роботи необхідно дотримуватись таких вимог:

- робота має бути охайно оформленою, без скорочення слів (крім загальновідомих скорочень);
- сторінки роботи повинні бути пронумеровані (нумерація наводиться у правому верхньому кутку листка);
- зміст роботи повинен відповідати планові та повністю розкривати

зміст плану;

- у тексті роботи слід виділяти й озаголовлювати відповідні розділи;
- в кінці її роботи наводиться список використаної студентом літератури

згідно встановлених вимог;

– робота має бути підписана студентом із зазначенням дати її виконання.

При неповному та неправильному виконанні роботи і порушенні інших вимог робота не зараховується.

ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ

Робота, яка виконана студентом відповідно до необхідних вимог, перевіряється із виставленням відповідної оцінки. Позитивно оцінена робота є одним із видів обов'язкових навчальних робіт, за результатами виконання яких студент отримує допуск до семестрового контролю. Результати враховуються при виставленні підсумкової оцінки. Якщо студент не складає екзамен (залік), робота залишається у нього для участі у повторній здачі. Роботи, які визнані викладачем незадовільними, повертаються студенту для повторного виконання. У такому разі викладач обґрунтовує невідповідність роботи критеріям оцінювання та надає термін для її доопрацювання, але не пізніше, ніж за тиждень до початку сесії.

При повторному незадовільному виконанні роботи студент не допускається до складання сесійного контролю.

Контроль кафедри з питань перевірки та своєчасного надання консультацій студентам у міжсесійний період здійснює завідувач кафедри.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТІВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЩОДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

Реалізація завдань вивчення дисципліни передбачає активізацію самостійної роботи (СР) магістрантів. Магістрант повинен оволодіти фундаментальними знаннями, професійними вміннями та навичками діяльності за профілем, досвідом творчої та дослідницької діяльності задля вирішення нових проблем, досвідом соціально-оцінної діяльності. Уміння творчої, дослідницької, соціально-оцінної діяльності формуються в процесі самостійної роботи студентів.

У межах курсу використовуються наступні види СР: підготовка до лекцій, практичних занять, заліків, іспитів, виконання рефератів, завдань, проектів.

Методичне забезпечення СР: рекомендації до організації самостійної роботи студентів; тематика рефератів, контрольних робіт, практично-зорієнтовані завдання та ін. Досить широко представлені завдання аналітичного характеру, що потребують навичок роботи з науковими джерелами, публікаціями на актуальні теми теорії і практики логопедії в порівняльному аспекті, аналізу концептуальних підходів, що сформувалися в різні етапи розвитку науки, розуміння причин, механізмів, симптоматики мовленнєвих порушень, методів їх подолання та попередження.

ПІДГОТОВКА ДО МОДЕЛЮВАННЯ ІГРОВИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Ігрові освітні технології сприяють формуванню і закріпленню професійних і загальнокультурних компетенцій, розвитку здібностей до роботи в команді і самостійного вирішення виникаючих завдань.

Підготовка до гри пов'язана участю в розподілі ролей і зборі необхідного матеріалу. Оформлення результатів вимагає узагальнення, аналізу даних, визначених висновків і рекомендацій.

З боку викладача проведення ділової гри передуює серйозна підготовча робота. Підготовка до гри передбачає розробку сценарію, роздаткового матеріалу, завдань для підготовки учнів і контрольних-вимірювальних матеріалів.

ВЕДЕННЯ ПОРТФОЛІО

Портфоліо – індивідуальна, персонально підібрана сукупність різнопланових матеріалів, які з одного боку представляють освітні результати, а з іншого боку, містять інформацію про індивідуальної освітньої траєкторії, тобто процесі навчання, при якому навчають, може ефективно аналізувати і планувати свою освітню діяльність.

При підготовці портфоліо головним є процес самостійної роботи студента над ним, пошук інформації, узагальнення результатів пошуку, нові ідеї, що виникають при цьому, вихід на кінцевий результат – формування загальнокультурних, науково-дослідних, професійних компетенцій учня.

В результаті використання порт фоліо, як форми самостійної роботи, підвищується відповідальність того, хто навчається, по відношенню до процесу професійного навчання. При використанні портфоліо студент отримує можливість представити не тільки отримані самостійно знання, а й

свої практичні вміння та навички, здатності в різних областях.

Підбір матеріалів для портфоліо обов'язково здійснюється за участю самого учня і включає його кращі роботи, які оцінюються на основі чітко визначених критеріїв виставлення балів і супроводжуються свідоцтвами самостійної роботи учня.

Портфоліо є не тільки сучасною ефективною формою самооцінювання результатів освітньої діяльності, а й сприяє:

- мотивації до освітніх досягнень;
- придбання досвіду в діловій конкуренції;
- обґрунтованої реалізації самоосвіти для розвитку загальнокультурних і професійних компетенцій;
- вироблення вміння об'єктивно оцінювати рівень сформованості компетенцій;
- підвищення конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

Ведення портфоліо передбачає встановлення єдиних вимог до його структури і розробку інструкцій щодо заповнення.

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Науково-дослідна робота (НДР) відповідно до ОП є обов'язковим розділом ОПІ другого (магістерського) рівня, ведеться також на старших курсах бакалаврату. Можуть бути передбачені наступні етапи виконання і контролю НДР:

1. Планування НДР. Ознайомлення з тематикою досліджень кафедри і вибір теми свого майбутнього дослідження, обговорення з ведучим викладачем суті майбутньої роботи. Як правило, на цьому етапі здобувач представляє реферат з обраної теми, в якому відображає поточний стан питання, що досліджується. Після розгляду реферату та співбесіди з

викладачем затверджується план проведення НДР. Залежно від термінів виконання НДР і складності поставленого завдання цей етап може займати часовий інтервал від одного до двох місяців. На даному етапі повинні контролюватися такі компетенції:

- здатність користуватися глобальними інформаційними ресурсами, знаходити необхідну літературу;
- володіння сучасними телекомунікаційними засобами;
- здатність визначати і формулювати проблему;
- здатність аналізувати сучасний стан науки і техніки;
- здатність ставити дослідницькі завдання і вибирати шляхи їх вирішення;
- здатність створювати змістовні презентації.

2. Коригування плану проведення НДР.

В ході проведення досліджень можна вносити коригування в намічений план. При цьому можна контролювати такі компетенції, що формуються у здобувача:

- здатність аналізувати сучасний стан науки і техніки;
- здатність самостійно ставити наукові та дослідницькі завдання і визначати шляхи їх вирішення;
- здатність складати і коригувати план науково-дослідних робіт;
- здатність застосовувати науково-обґрунтовані методи;
- здатність планування та проведення експерименту;
- здатність аналізувати отримані результати
- здатність теоретичних та експериментальних досліджень;
- здатність самостійно приймати рішення на основі проведених досліджень.

3. Складання звіту про НДР.

На даному етапі можна контролювати такі компетенції студентів:

– здатність самостійно оцінювати наукові, прикладні та економічні результати досліджень;

– здатність професійно представляти і оформлювати результати науково-дослідних робіт, науково-технічної документації, статей, рефератів та інших матеріалів досліджень.

4. Публічний захист виконаної роботи на засіданні кафедри.

У ході захисту викладачі та студенти проводять широке обговорення роботи, що дозволяє оцінити якість компетенцій, сформованих у здобувачів:

– здатність до публічної комунікації;

– навички ведення дискусії на професійні теми;

– володіння професійною термінологією;

– здатність представляти і захищати результати самостійно виконаних науково-дослідних робіт;

– здатність створювати змістовні презентації.

При оцінці якості виконання НДР враховуються придбані компетенції, пов'язані з формуванням професійного світогляду і певного рівня культури.

ПІДГОТОВКА ДО ПРОМІЖНОЇ АТЕСТАЦІЇ

Проміжна атестація є одним із основних механізмів оцінки якості підготовки студентів і формою контролю за їх навчальною роботою. Предметом оцінювання на проміжній атестації є рівень сформованості компетенцій у рамках навчальної дисципліни.

ПРАКТИЧНИЙ СКРИНІНГ

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття № 1.

Динаміка розвитку системи спеціальної освіти України.

Питання для обговорення

1. Педагогіка партнерства. Гуманізм у спеціальній педагогіці.
2. Поняття педагогічного клімату.
3. Комунікативна культура вчителя-логопеда.
4. Аксіологічний підхід до формування ціннісної сфери вчителів-логопедів.

Література

1. Баханов К. О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання в школі: Монографія. Запоріжжя: Просвіта, 2000. 160 с.
2. Бондар В. І Освіта дітей з особливими потребами: пошуки та перспективи [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.fl-life.com.ua/inclusion/?page_id=454>.
3. Левченко Т.І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах: Монографія. Вінниця: «Нова книга», 2002. 512 с.
4. Освіта в Україні: виклики та перспективи. Міністерство ...<https://mon.gov.ua> › media › serpneva-konferencia PDF
5. Освіта в незалежній Україні: розвиток та перспективи... <https://nus.org.ua> › wp-content › uploads › 2021/08PD
6. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ столітті. Харків, 2001. 256 с.

Практичні заняття № 2-3.

Тема 2. Напрями оновлення спеціальної освіти в педагогічній системі
України.

Питання для обговорення

1. Культурологічний підхід як основа модернізації змісту спеціальної освіти.
2. Інтегративний підхід до визначення змісту навчання дітей із ООП.
3. Діяльнісний підхід до організації навчального процесу з дітьми з ООП.
4. Рефлексивний підхід до навчання як умова саморозвитку педагогів спеціальної освіти, вчителів-логопедів.
5. Технологічний підхід як стратегія організації диференційованої логокорекції.
6. Компетентнісний підхід як основа переходу на нові показники якості спеціальної освіти й логопедичної корекції.

Література

1. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці. Педагогіка і психологія. 2010. № 2. С. 26–31.
2. Бібік Н. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування/ Компетентнісний підхід у сучасній освіті. Світовий досвід та українські перспективи / заг. ред. О. В. Овчарук. К., 2004. С. 47–52.
3. Бондар В. І., Ільченко А. М. Психолого-педагогічні основи розвитку дітей з психофізичними порушеннями в системі М. Монтесорі : навчальний посібник. Полтава : РВВ ПДАА, 2009, 252 с.
4. Гаврилов О. В. Особливі діти в закладі і соціальному середовищі : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. 308 с.
5. Клепко С. Ф. Філософія освіти в європейському контексті. Полтава:

ПОППО, 2006. 326 с.

6. Лісіна Л. О. Формування професійної компетентності вчителя: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Лана – Друк, 2006. 212 с.

7. Луговий В. І. Європейська концепція компетентнісного підходу у вищій школі та проблеми її реалізації в Україні // Педагогіка і психологія. 2010. № 2. С. 13–25.

8. Левченко Т. І. Розвиток освіти та особистості в різних педагогічних системах: Монографія. Вінниця: «Нова книга», 2002. 512 с.

9. Савінова Н. В. Актуальні проблеми формування професійної компетентності вчителів-логопедів. Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. Праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 9. Ч. 1. Умань, 2014. С. 162-169.

10. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.

11. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення: Монографія. Миколаїв : Іліон, 2017. 261 с.

12. Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодидактики: підручник для вищих навчальних закладів. К.: «Каравела», 2017. 316 с.

Тема 3. Інноватика розвитку спеціальної освіти й логопедії

Практичне заняття № 4.

Особистісно-орієнтоване навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення, порушеннями психофізичного розвитку в системі спеціальної освіти.

Питання для обговорення

1. Поняття особистісно-орієнтованого навчання.
2. Основні положення до реалізації особистісно-орієнтованого

навчання.

3. Особливості дидактично-методичного забезпечення особистісно-орієнтованого навчального процесу.

4. Критерії діагностики ефективності уроку особистісно-орієнтованого спрямування.

Практичне заняття 5.

Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

Теоретична тека.

1. Особистісно-орієнтоване навчання дітей із ТПМ: можливості та переваги.

2. Вимоги до створення розвивального середовища особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ

3. Вимоги до розробки дидактичного забезпечення особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.

Завдання

Представити відповіді на запитання теоретичної теки:

1. У вигляді презентації на перше запитання ;
2. У вигляді таблиці на друге і третє запитання.

Література

1. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / Автор-упоряд. І. І. Дівакова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 180 с.
2. Словничок поширених термінів. Херсон: РІПО, 2007. 32 с.
3. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. науково методичний збірник. К.: Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
4. Діти з особливими потребами в школі: Психолого-педагогічний супровід. Київ: Шк. світ, 2011. 128 с.

5. Інклюзивна освіта: теорія та практика: навчально-методичний посібник / заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. Частина 2. 184 с.

6. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.

7. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : науково-методичний збірник / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупасової. Київ – Чернівці: Букрек, 2017. 184 с.

8. Логопедія: підручник. – [Шеремет М. К., Тарасун В. В., Конопляста С. Ю. та ін.]; за ред. М.К. Шеремет. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

9. Логопедия: методические традиции и новаторство: Учебно-метод. пособ. для студ. отделения логопедии пед. высш. учеб. заведений / Под ред. С. Н. Шаховской, Т. В. Волосовец. – М. – Воронеж : Моск. псих.-соц. институт : МОДЭК, 2003. – 336 с.

11. Савінова Н. В. Актуальні проблеми формування професійної компетентності вчителів-логопедів. Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. Праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 9. Ч. 1. Умань, 2014. С. 162-169.

12. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.

13. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення: Монографія. Миколаїв : Іліон, 2017. 261 с.

14. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : монографія / [авт. кол.: Н. В. Савінова [та

ін.]. Миколаїв: Іліон, 2017. 269 с.

15. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник [Текст] / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. – К.: КНТ, 2006. – 360 с.

Практичне заняття № 6.

Методичні засади педагогічного прогнозування.

Теоретичний скринінг

1. Технологічний підхід як стратегія організації навчально-корекційного процесу.
2. Сутність прогнозування інноваційної розробки (на прикладі власної розробки).
3. Критеріально-показникова база перевірки ефективності технологічної розробки (на прикладі власної розробки)

Практична тека

Завдання: на прикладі власної інноваційної розробки представити відповіді на запитання плану.

Практичне заняття № 7.

Методичні засади педагогічного прогнозування.

Теоретичний скринінг

1. Логічна схема прогностичного оцінювання.
2. Особливості прогностичного оцінювання в системі спеціальної освіти (на прикладі первинного зрізу магістерської роботи).

Практична тека

Завдання:

1. Представити індивідуальну схему прогностичного оцінювання умінь і навичок дітей із ТПМ (на прикладі власної дипломної роботи).
2. Викласти на презентації дані первинного діагностичного зрізу (на прикладі власної дипломної роботи).

ЛАБОРАТОРНИЙ ПАРКІНГ

Лабораторні заняття

Дидактичні основи особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ.

Теоретичний банк.

1. Поняття особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ. Його можливості і переваги.
2. Основні положення особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ. Характеристика змісту корекційних програм для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.
3. Вимоги до розробки дидактичного забезпечення згідно змісту корекційних програм для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Завдання

1. У вигляді таблиці представити переваги і можливості особистісно-орієнтованого навчання дітей із ТПМ у порівнянні з традиційним.
2. Проаналізувати зміст корекційних програм для дітей із ТПМ. Представити узагальнену тезову інформацію в таблиці.
3. У вигляді схеми описати вимоги до розробки дидактичного забезпечення згідно змісту корекційних програм для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку

Лабораторне заняття

Тема. Методичні засади педагогічного прогнозування.

Мета: навчити студентів систематизувати теоретичне підґрунтя дидактичної моделі технології , визначати та описувати етапи дидактичної моделі

План.

1. Особливості прогнозних розробок в системі спеціальної освіти (на

прикладі власної розробки).

2. Технологічна модель дидактичної інновації (на прикладі власної розробки).

Завдання

1. Представити дидактичну модель власної технології.
2. Зробити теоретичне обґрунтування моделі.

Лабораторне заняття

Методичні засади педагогічного прогнозування.

Мета: навчити студентів прогнозувати інноваційну розробку, визначати та описувати етапи дидактичної моделі

План.

1. Технологічний підхід як стратегія організації навчально-корекційного процесу.
2. Сутність прогнозування інноваційної розробки (на прикладі власної розробки).
3. Критеріально-показникова база перевірки ефективності технологічної розробки (на прикладі власної розробки)

Завдання:

На прикладі власної розробки представити відповіді на запитання плану.

Література

1. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання. К.: ІЗМН, 1998. 204 с.
2. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / Автор-упоряд. І. І. Дівакова. Тернопіль: Мандрівець, 2007. 180 с.
3. Словничок поширених термінів. Херсон: РІПО, 2007. 32 с.
4. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. науково методичний збірник. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

5. Діти з особливими потребами в школі : Психолого-педагогічний супровід. Київ : Шк. світ, 2011. 128 с.

6. Інклюзивна освіта: теорія та практика : навчально-методичний посібник / за заг. ред. С. П. Миронової. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2014. Частина 2. 184 с.

7. Інклюзивне навчання: організаційне, змістове та методичне забезпечення : навчально-методичний посібник / за заг. ред. С. П. Миронової. - Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2015. 236 с.

8. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови : науково-методичний збірник / за ред. В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. Київ - Чернівці : Букрек, 2017. 184 с.

9. Логопедія: підручник. – [Шеремет М. К., Тарасун В. В., Конопляста С. Ю. та ін.]; за ред. М. К. Шеремет. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

10. Логопедия: методические традиции и новаторство: Учебно-метод. пособ. для студ. отделения логопедии пед. высш. учеб. заведений / Под ред. С. Н. Шаховской, Т. В. Волосовец. – М. – Воронеж : Моск. псих.-соц. институт : МОДЭК, 2003. – 336 с. .

11. Савінова Н. В. Актуальні проблеми формування професійної компетентності вчителів-логопедів. Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. Праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Вип. 9. Ч. 1. Умань, 2014. С. 162-169.

12. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.

13. Савінова Н. В. Логодіагностика та логокорекція мовленнєвої

діяльності дошкільників із тяжкими порушеннями мовлення: Монографія. Миколаїв : Іліон, 2017. 261 с.

14. Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : монографія / [авт. кол.: Н. В. Савінова [та ін.]. Миколаїв: Іліон, 2017. 269 с.

15. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник [Текст] / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. – К.: КНТ, 2006. – 360 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА

1. Творчий проект «Модель сучасного педагога спеціальної освіти».
2. Творчий проект «Модель сучасного закладу спеціальної освіти».
3. Творчий проект «Модель інноваційної логопедичної технології».
4. Розробка дистанційного заняття з дитиною із ТПМ (за вибором студентів).

ПІДСУМКОВА ТЕКА

1. Закони розвитку і закони процесу пізнання: проблеми взаємозв'язку.
2. Наочність і принцип наочності у спеціальній освіті: спільне і відмінне.
3. Доступність і складність: проблеми взаємозв'язку.
4. Чи можуть бути наукові знання, які засвоюють діти з ООП, спрощеними?
5. Слово як домінуючий засіб навчання у спеціальній школі: Ваше ставлення до проблеми.
6. Чи є максимальне матеріальне унаочнення навчального процесу у спеціальній школі вимогою принципу наочності навчання?
7. Чому принцип врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей з ООП розглядається більшістю дидактів як єдине ціле?
8. Репродуктивна навчальна діяльність школярів із ПТМ як єдина основа організації процесу навчання у школі.

9. Орієнтація на продуктивну навчальну діяльність молодших школярів із ТПМ в умовах масової школи: доцільність постановки проблеми.
10. Проблема орієнтації на середнього учня в процесі інклюзивного навчання: чи можна її уникнути?
11. Різноманіття навчальної діяльності дітей із ТПМ і його роль у засвоєнні навчального матеріалу.
12. Повторення і повтор у процесі навчання молодших школярів із ТПМ.
13. Обов'язковість домашніх завдань як дидактична проблема.
14. Дидактика початкової школи та дидактика навчання рідної мови учнів із ТПМ у початковій школі: спільне і відмінне.
15. Дидактика початкової школи та дидактика інклюзивного навчання: спільне і відмінне.
16. Нові і старі знання у процесі засвоєння: їх місце і взаємозв'язок.
17. Учень і учнівський колектив у процесі засвоєння знань в інклюзивному класі: проблеми взаємозв'язку.
18. Темп роботи дітей із ТПМ на уроці як дидактична проблема.
19. Зовнішній вигляд вчителя-логопеда і якість логокорекції.
20. Емоційність вчителя-логопеда і формування пізнавального інтересу молодших школярів із ТПМ.
21. Технологія підготовки та проведення дистанційного логозаняття.

Для нотаток
